

550

Butlletí

del

Centre Republicà Català
del Districte V.º

adherit a l'Esquerra Republicana de Catalunya

ANY 1

NOVEMBRE 1932

NÚM. 8

Dr. Josep Casasa

Metge especialista en malalties de la pell i venèries
de 11 a 1 i de 5 a 7

Carrer Tallers, 29, entressol

ULTRAMARINS

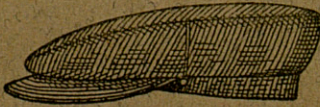
MIQUEL VIDAL

Carretes, 9 i Vistalegre, 21

Telèfon 19327

Especialitat en pastes per a sopes
i conserves de totes menes

Servim a domicili

**Fàbrica de Gorres LA CUBANA
J. CERVERA**

Especialitat en Uniformes - Boines de totes menes

Rebudes les Novetats de la Propera Temporada

Descompte 10 % als socis del Centre

Hospital, 99

BARCELONA

*Per les vostres compres adreseu-vos als
anunciants del Butlletí*

BUTLLETÍ
DEL
CENTRE REPUBLICA CATALA
DEL DISTRICTE V.è

C. Hospital, 110 i 112, pral. - - Telèfon 23018 - - BARCELONA

ANY 1

NOVEMBRE 1932

N.º 8

SUM RI.—Consell Directiu—Relació de Biblioteca.—Nota de la Joventut.—
Activitats de la Joventut.—Secció Feminal.—Secció de Cultura.—
Secció de Beneficència—Discurs del President Macià.— El mc-
ment decisiu per l'Esquerra.— Un republicà davant les forces re-
accionaries—Tacte — L'atur forçós

Consell Directiu

La Junta d'aquest Centre, té molta satisfacció en fer constar llur agraïment als socis que, palesant la molta voluntat que deuen a l'Entitat, han fet donatiu, mitjançant una subscripció espontània, d'una taula de marbre, redona, en la que, per pròpia iniciativa d'ells i aprovat en Junta, podran compartir tots els socis en companyonia franca, les discussions polítiques i assumptes de la vida del Centre, fent constar, però, que en la referida taula, no s'hi podrà jugar cap mena de joc.

No dubtant que tots els socis respectaran aquest acord, repetim les nostres mercès als que han contribuït a aquest donatiu.

* * *

En apropar-se la data en què s'han de celebrar les eleccions a la Generalitat, el Consell Directiu recorda a tots els socis el dret que tenen d'emetre llur vot, i fa present, que actualment aquest dret representa un deure de ciutadania que ningú que sigui conscient no pot eludir, ja que havent efectuat l'avant-votació serà la nostra una candidatura francament democràtica, escollida i proposada per la

majoria dels militants.

Tenint en compte que el nostre Centre hi serà representat en la figura intel·ligent del nostre volgut President, no podem dubtar que tots els socis, com un sol home, voldran acudir al sufragi, per tal que resulti triomfant la candidatura d'Esquerra Republicana de Catalunya, per ésser aquesta la més ferma garantia de l'èxit de totes les nostres aspiracions de democràcia, de república i de catalanitat.

¡Socis del Centre! ¡Germans d'idees! Votem i fem que tothom voti la nostra candidatura.

Col·laborem amb tot el nostre esforç per obtenir l'èxit de les nostres llibertats, concretades en el programa de l'Esquerra Republicana.

Visca la llibertat! Visca Catalunya!

Biblioteca del Centre Republicà Català

Llista de volums:

51. *L'Emigrant*, per Adrià Gual, drama de Món. (cedit per A. Giralt).
52. *Esteles*, per Lluís Via, poesies (cedit per A. Giralt).
53. *Croquis ciutadans*, per Apelles Mestres, poesies (cedit per A. Giralt).
54. *Quan em despertaven d'entre els morts*, per Enric Ibsen, traducció d'E. Tintorer, drama (cedit per A. Giralt).
55. *Més enllà de les forces*, per Bjovnstjerner Bjövnsön, traducció catalana, drama (edit per A. Giralt).
56. *Animes solitàries*. Per G. Haptmann, traducció de O. Martí (cedit per A. Giralt).
57. *Senyors de paper*.—Per Pompeu Gener. Drama (cedit per A. Giralt).
58. *Traduccions selectes*.—Teatre, per Narcís Ollé.
59. *Anuari de les Biblioteques populars 1930*.
60. *Dret Orgànic Municipal*.—Per Isidre Lloret.

Nota de la Joventut

Davant les eleccions per diputats a la Generalitat, convocades pel dia 20 fem una vegada més una crida a tots els afiliats a la Joventut.

Sobre nosaltres descansarà tota la força combativa del Centre i posarem, a la tasca que se'ns encomani, tot l'esforç i tot l'encert que ens sigui possible.

Havem de defensar la República del 14 d'abril, però no hem d'oblidar l'essència i l'esperit de la Revolució que va portar-la. Si aquesta essència i aquest esperit fossin tergiversats i mixtificats, o negats, no oblideu que els catalans som ja catalans i majors d'edat.

Per tant:

Lluitem contra els partits de cabdillatge perquè si no, s'esdevé que en lloc d'un partit, degeneren en una partida com malauradament hem hagut de sofrir i sofrim encara a Catalunya.

Lluitem contra els que prediquen una Revolució de destrucció, i

Joan Quintana Romans

OCULISTA - Metge de l'Hospital Clínic

Consulta de 3 a 5
Telèf. 23449

San' Pau, 74, 1.º, 2.º

no de renovació, com han d'ésser les Revolucions.

Lluitem contra el retorn de les vèrgonyes passades.

Lluitem contra els Governos de capitalistes, de banques i dels grans fabricants, perquè darrera d'ells venen fatalment les botes amb esperons i les sotanes negres.

Lluitem contra els que enverinen les forces del treball amb quimeres i somnis irrealitzables.

I per fi, lluitem i vencem en pro de les formes pures de la Democràcia, i per Catalunya.

AIGUA - GAS - ELECTRICITAT

Instal·lacions i reparacions de totes menes

Isidre Fàbregas

S. Vicents, 26 - Barcelona - Telèf. 14451

Activitats de la Joventut

Tal com s'havia anunciat, aquesta Joventut celebrà amb gran èxit, el dia 15, a la nit, un lluït ball que es veié molt concorregut i favoregut per l'element jove.

* * *

Degut a les properes eleccions han estat aplaçades les festes que s'havien de celebrar el proper dia 6 d'octubre, en un teatre de l'Avinguda de Francesc Layret. En el Butlletí del més propinent donarem detalls.

* * *

Invitada aquesta J. D. pel regidor senyor Domènec Pla, es traslladà, acompanyada d'alguns companys del Centre, el matí del dia 16 al veí poble de Montcada, on després d'un bon esmorçar, va ésser visitada la fàbrica de ciments Asland, i l'edifici de les aigües propietat de l'Ajuntament de Barcelona.

El matí passat tan agradablement serà recordat sempre amb joia pels assistents.

Aprofitem aquestes ratlles per a donar les gràcies al senyor Domènech Pla per la gentilesa que ha tingut amb aquesta J. D.

* * *

Devant l'ofertissada lluita electoral que s'apropa la Joventut conscient dels seus deures s'ha ofert incondicionalment a la Directiva del Centre per a portar a cap totes les tasques electorals necessàries.

* * *

En el nostre local social, el president de la Joventut, en Ricard Altaba Planuc, desenvolupà, la nit del 12 d'octubre, una brillant conferència davant la concurrència que omplia totalment la sala, sota el tema "El moment polític actual".

El conferenciant historià el moviment republicà català autonomista fins als dies actuals, afirmant que el vertader sentiment autonomista no ha estat un fet fins que Catalunya ha despertat la seva afirmació nacional catalana, que és—digué—la millor garantia per a Catalunya i per als altres pobles hispànics, que esperen veure com ella desenvoluparà les seves aspiracions tants anys demanades.

Féu algunes observacions sobre diferents articles de l'Estatut aprovat per les Corts Constituents.

Analitzà després, els acords presos pel segon Congrés d'Esquerra Republicana de Catalunya celebrat darrerament i glossà alguns d'ells, finalitzant amb una lleugera esquema dels diversos problemes transcendents per la vida de Catalunya que haurà de resoldre el futur Parlament Català.

Recomanà a tots, serenitat en els problemes apassionants i confiança i fe en els destins de Catalunya, i en acabar fou molt aplaudit i felicitat.

BAR QUIMET (a) Cal Quim

Carrer Cendra, 23

Menjars econòmics — — Vins de Martorell

Olis i Licors de les millors marques

Secció Feminal

CLASSE DE TALL I CONFECCIÓ

Advertim a totes les associades que havent recomençat les classes del tall i confecció de la vostra roba i la dels vostres infants, poden concórrer-hi als mateixos dies i hores de la temporada passada, o sigui els dimarts i divendres, de sis a vuit del vespre. Les classes seran completament gratuïtes.

* * *

Fem present als socis, dones i homes, que al nostre estatge, tots els dimecres i divendres a la nit, hi han classes de sardanes i ballets per experts professors. Són gratuïtes i hi poden concórrer tots els socis i llurs famílies. — *La Comissió.*

MAGATZEMS

L'Esperança

Sastreria - Camiseria - Confeccions - Gèneres de punt

TAMARIT, 154

Secció Cultura

El curs de la llengua internacional "Esperanto" anunciat per al dia 18 del mes pasast, es posa en coneixement de tots els socis que queda aplaçat fins al dia 28 del corrent, a causa de la immensa tasca que pesarà damunt de la nostra entitat durant el període electoral.

* * *

La secció de cultura fa constar des d'aquestes planes l'emoció que tots hem de sentir per la marxa al Marroc, del nostre consoci i secretari de la secció, el company Tor.

Per tal de demostrar-li l'afecte que tots li tenim, aprofitarem

l'avinentesa de la conferència del company Altaba per a fer una recaptada entre els amics, i se li recollí la quantitat de 42'80 pessetes, que se li entregà seguidament com a prova del molt que se l'aprecia. Li desitgem tota mena de sort i que aviat puguem tornar-lo a reveure entre nosaltres.

* * *

El diumenge, dia 16 del passat, tal com estava anunciat, es portà a cap la visita a la important fàbrica de la perfumeria Myrúrgia.

Els visitants quedaren meravellats de la grandiositat de la fàbrica i de la modernitat en tots els ordres.

Remerciem des d'aquestes planes el senyor Villar, per les atencions de què ens féu objecte i de l'obsequi que al final de la visita féu a les senyoretetes i companys.

CURS DE CATALA

La secció cultural d'aquest Centre ha organitzat un curs de Gramàtica Catalana a càrrec del senyor Coso T.

Començarà el dia 24 del corrent i es donarà els dimarts i dijous, de vuit a nou del vespre.

Constarà de vint lliçons, les quals tractaran de les principals regles d'Ortografia i Morfologia seguides d'una introducció a la sintaxis.

Per inscripcions cal dirigir-se al company Palomera, tots els dimecres, de nou a onze, el qual facilitarà tota mena de detalls.

La Comissió

JOAQUIM JUANOLA

Aviram, Ous Caça, Dipòsits de Cervesa Damm, Glas
Gassosses «Barcelona»

Preus especials als socis

Passatge Bernardí, 26 - Telèf 11364 BARCELONA

Secció Beneficència

¿Qué hauria d'ésser la Secció de Beneficència d'aquest Centre?

Sembla que l'abans dita Secció hauria de tenir cura de saber quins són els socis que trobant-se en falta de pagament ho són vertaderament per necessitat. A l'ensem, hauria també de tenir cura dels manaments d'assistència mèdica facultativa, de medicaments, els casos de falta de treball, preocupar-se de proporcionar-lo, i en el seu defecte, fer quelcom per a poder aliviar la situació dels parats forçosos que siguin socis del nostre Centre.

Això, de primer antuvi, sembla que sigui de molta envergadura. Realment, així es; però no és pas impossible de posar-ho a la pràctica. Bastants centres similars funcionen així; mes, però, precisa de molta voluntat per part dels dirigents, molt de temps, força relació i la cosa principal: trobar col·laboradors capaços d'encarrilar-ho.

¿On són? ¿Company! ¿amics del Centre!, ¿podríeu donar-nos alguna suggerència capaç de posar alguna d'aquestes qüestions a la pràctica?

En manquen col·laboradors de pit i fondo, doncs de voluntat tots en tenim, però ens fa falta la força.

Direu: no heu fet res; mes no és així, s'ha fet tot el que la nostra modesta iniciativa ha trobat ressò en la col·laboració dels altres.

S'ha començat per l'assistència mèdica facultativa, però s'ha encallat el carro; falta allò, la col·laboració, la força.

EDUARD LLEGET

SASTRERIA ECONÓMICA
al comptat i terminis

Tomàs Garriga

Plaça del Padró, 14

Un emocionant discurs del President de Catalunya

La vetlla de l'11 de setembre es reuniren al despatx de la Presidència diversos oradors per adreçar la veu per mitjà de la ràdio a tots els pobles de Catalunya. Commemoraven el record del Conseller en Cap, Rafel Casanova, i celebraven l'aprovació de l'Estatut. L'acte era solemne, perquè la veu d'aquells homes allí aplegats era oïda per tota la terra catalana.

Parlaren diversos oradors, i el darrer, En Francesc Macià, féu un parlament que commogué tots els presents, com degué commoure també tots els que tingueren la sort d'oïr-lo.

Amb la veneració que sentim pel President, avui en reproduïm el final, convençuts que a tots els socis els plaurà conservar les paraules tan humanes i sentides que el senyor Macià pronuncià en aquella vetlla memorable.

—Comença a triomfar la voluntat catalana! Heus ací l'afirmació perquè em plau commemorar aquest any l'aniversari de l'11 de setembre.

Comença a triomfar la voluntat catalana! I ara que comença a triomfar, hem de recordar-nos dels que, com Rafael Casanova, ens han donat un exemple que ens ha sostingut fins a aquest triomf.

I aquesta voluntat de Catalunya que, amb l'Estatut aprovat, comença a triomfar, cal, en primer lloc, que sigui assenyada i ferma. Que consolidi bé les llibertats guanyades, i amb el bon exercici d'elles, demostrí la seva capacitat per assolir-ne de noves, molt més àmplies. Perquè l'Estatut no és una fita. I el que us ho digui, o el que us digui que nosaltres ho diem, pensa més amb el seu partit que amb el destí

CASA GRAU

Rètols, cartells i etiquetes de reclam per aparadors,
en cartó, cel iuloide, fusta, tela i vidre, de tota mena

MERCADERS, 36

de Catalunya. L'Estatut és un començ. Catalunya no s'encalla, sinó que pren embranzida. Catalunya no es limita. Accepta amb dignitat unes llibertats dignes, que li permeten d'establir unes bases de Govern.

Catalans! Som en el moment més delicat de la nostra història. Tenim un poble que sent una gran fe. Tenim un idioma depurat i apte a totes les manifestacions de la nostra cultura. Tenim una consciència ciutadana amatent. Tenim un sentiment nacional que, per l'Estatut, ha arribat a establir, per damunt dels partits, una unitat espiritual com no s'havia sentit mai a Catalunya. Tothom té la sensació que va a començar una cosa nova. Catalunya sent la il·lusió de governar-se ella mateixa, i podem dir que el destí de la pàtria és a les nostres mans.

Quin moment de tan greu responsabilitat per a tots! Catalunya fa segles que no es governa, però jo tinc una confiança cega en el poble que sabé dictar lleis al món.

A vosaltres, us obliga a col·laborar amb el Govern, assistint-lo amb la vostra confiança i no exigint-li aquelles coses que, momentàniament, no pugui dar.

A nosaltres, els que ocupem càrrecs de Govern, ens obliga a no decepcionar la vostra il·lusió.

Catalans! Aquest Estatut, obra de tots, és la branca de llorer que hem portat avui al monument a Casanova. Depèn de tots, de l'esforç constant de cadascú, de la col·laboració lleial de tots els matisos, de la convivència de totes les tendències, de la fidelitat de cada moment a l'esperit de Catalunya, que aquest llorer sigui cada any més fort i amb branques noves.

Poques paraules haig d'afegir al que he dit — prosseguí el senyor Macià, visiblement emocionat —. Avui, en un article admirable com tots els seus, de Rovira i Virgili, diu que si l'estàtua de Rafael Casanova, en lloc de bronze es tornés de carn, es fes viva, es redreçaria

FABRICA DE LAMPARES

ANTONI CANUDAS

Successor de Vda. SUÑÉ I Cia, S. L

Manufactura de tota mena d'Articles de Metall

Aurora, 25 - Telèfon 17075

BARCELONA

i alçaria l'espasa resplendent en senyal de triomf.

Jo us dic que avui beneiria Catalunya, per haver sabut fer aquesta unitat espiritual, única força que ha fet possible l'aprovació de l'Estatut de Catalunya. Per la meva part, he de dir-vos, amics meus, que, en conèixer abans d'ahir la notícia de l'aprovació de l'Estatut de Catalunya, vaig fer examen de consciència, i així com Rafael Casanova se'n tornaria tranquil a la seva fossa, en veure que el seu sacrifici i el dels milers de catalans que caigueren amb ell ha servit per conquerir ara les llibertats de Catalunya, jo també m'aniré tranquil a la fossa amb la seguretat d'haver complert els meus deures de català i de bon patriota.

Dites aquestes paraules, els nombrosos assistents que s'havien reunit a l'avantdespatx on aquests discursos es pronunciaven, esclataren amb una formidable ovació a peu dret.

Un escalfred d'emoció commogué a aquells ciutadans a causa de les paraules del President.

Un d'ells no pogué reprimir un crit de "Visca Macià!", al qual el senyor Macià contestà amb un de "Visca Catalunya!"

Fàbrica d' nissats i Licors

JAUME CLARÓS

Garantitzo tots els productes de la meva fabricació

Carrer Sant Vicens, 3 - Tel. 14551
(prop de la Riera Alta

Barcelona

BAR I MENJARS

Ramon Bonastre

RIERA ALTA, 58 - Telèfon 21133

BARCELONA

El moment decisiu de l'Esquerra

Mai com ara pot dir-se que el nostre partit viu un moment de greu responsabilitat davant el poble. És tan greu aquest moment, que, si en les actuals circumstàncies els que dirigeixen la nostra política sofrissin un error de tàctica en guiar-nos, molt funestes ens resultarien llurs conseqüències i fins podria produir-se una desfeta total del nostre partit, la qual cosa és igual a dir que en un moment equivocat s'esfumarien les llibertats conquerides amb tantes angoixes i en tants anys de sofriments.

Cal, doncs, que per aquestes llibertats quelcom migrades, poseïm, ens preparem per afrontar la lluita que s'apropa amb el nom d'eleccions.

Pensem que la candidatura de l'Esquerra Republicana de Catalunya ha de representar la garantia del complet assoliment d'un règim de veritable democràcia i sincera catalanitat.

Esforcem-nos tots en seleccionar els homes que han de fer prevaldre els nostres drets i defençar les nostres llibertats.

No oblidem que, dins les nostres rengleres tenim companys capacitats i preparats per a la lluita, amb la seguretat del triomf. Cerquem-los, que els trobarem.

El nostre partit ha demostrat la seva potencialitat amb actes que cap més partit s'han atrevit a realitzar. En condemnar públicament els homes del mateix partit quan han procedit en forma més o menys obscura, s'ha guanyat la confiança de tots els ciutadans conscients, i per tant, s'ha assegurat el triomf de la seva candidatura.

Essent així, jo invito a tots els socis del Centre i als altres simpatitzants, a què vulguin col·laborar amb nosaltres, en totes les tasques electorals, i en escollir els candidats, així com a fer la propaganda necessària perquè el poble es convenci de la realitat i puresa dels nostres ideals.

JOAN PONS

Un replebicà davant les forces reaccionàries

Ja tenim En Cambó entre nosaltres; el gran tirànic de Catalunya, el detentador de la voluntat d'un poble, el segrestador de consciència catalana.

Aquest fariseu que durant tants anys ha estat el capità de les forces reaccionàries, no es conforma en viure refugiat, inactiu, davant la nova estructuració de la política catalana i ha començat a movimentar les seves forces, en què creu comptar per a llançar-se novament a la conquesta de l'esperit d'aquesta Catalunya que reneix lliure mercès a l'esforç d'unes esquerres nobles, dignes, disciplinades, que varen preconitzar un programa just, de consciència i de llibertats i ha estat un fet positiu, un fet palpable, les paraules dels seus homes.

Aquest cabdill fatidic, que durant els darrers dies d'angúnia d'aquella monarquia indigent del Borbó XIII, tractava de refer-li el tron ja esllavissat, aquest home s'expatrià voluntàriament per tal de seguir al seu senyor en la soletat de l'exili.

Aquest home que ara reapareix entre nosaltres, ve disposat a refer les seves forces, a lluitar, a dirigir el seu partit per tal d'intervenir en les properes eleccions al Parlament de Catalunya.

Aquest home i els seus agutzils, diuen ara que l'Estatut de Catalunya és obra seva; que les esquerres no han fet més que seguir l'estel que ells havien marcat amb llur actuació.

Analitzem els antecedents i veurem si les conseqüències els donen la raó.

**Mobles Americans per a oficines,
Despatxos i similars**

MOBLES ALTABA

TALLERS, 29, 31 i 71

BARCELONA

No em vull remuntar gaire lluny: em concretaré als darrers fets i a les darreres paraules que com a polític d'una visió claríssima, digué: que la República vindria a Espanya si el rei l'autoritzava per un Reial Decret: pocs dies després, érem al 14 d'abril; com sempre, aquest profeta de la política encertava una vegada més.

Allà per l'any 19 s'observà a Catalunya un gran moviment polític a favor de l'Estatut, o digueu el mateix, de l'autonomia; la política general d'Espanya passava llavors una gran crisi; els homes de govern temien les justes demandes de Catalunya; la monarquia estava a prop d'enfonsar-se.

En Cambó, acomiadant-se dels catalans que el varen acompanyar a l'estació de França, digué solemnement:

“Catalans, vaig a Madrid; sóc el portador de les vostres voluntats; quan torni entre vosaltres, les llibertats de Catalunya seran un fet, perquè, poble que es manifesta com vosaltres, té dret a què les seves llibertats li siguin concedides, i els homes de govern no poden negar el que Catalunya demana amb tanta justícia.”

En efecte: el capdill reaccionari, en arribar a Madrid, s'adreçà al Palau Reial, i allà, als peus del tron, va col·locar la consciència de tot un poble, la voluntat sobirana de Catalunya, i ell, i el malaurat Borbó, ens trepitjaren, ens escarniren, ens subjugaren les nostres llibertats, i no solament ens varen segrestar els nostres drets, sinó que, per fer que la monarquia pogués anar tirant uns quants anys més, li va donar dos ministres, dos homes que, com ell, traïren a tot un poble... Ventosa i Rodés.

Aquests són els antecedents tan nobles que la Lliga té i pot ostentar en el seu haver; aquest és l'estel que ha deixat, aquest és el passat vergonyós d'un partit que ara, quan ha sonat l'hora de les nostres dignitats, quan ja tenim el que ens pertany, volen aquests homes tornar-hi al taulat de la seva farsa com copletra en ruïnes, a pendre'ns el que tant ens ha costat.

Hom ja sap a què atendre's...

El poble de Catalunya que ens jutgi a tots...

A. SANCHIZ ESPINOSA

Tacte

L'actitut sornaguera d'alguns homes en el que respecta a les activitats femenines dins de la política, és quelcom que cal evitar.

No és que la incapacitat femenina sigui més o menys accentuada que la masculina, ni que l'home tingui unes altres qualitats que el predisposin més a l'actuació política; si el seu esperit hagués tingut de desenvolupar-se dins un cercle reduït com el del fanatisme religiós que ha anul·lat l'esperit empenedor de la nostra dona, segurament que la revolució que va enderrocar un règim, avui encara no s'hauria portat a cap.

Això vol dir que no deu blasmar-se de l'actitud femenina, ans al contrari, mitjançant una atenció mesurada i una actitud serena i aquella força moral necessària potser podrem assolir aquell estat d'opinió que voldriem entre l'element femení.

El llast de vint segles de cristianisme, el fanatisme arrapat a la pell que això suposa i la revolució que significaria una immediata intervenció femenina en la política, fa arrufar el nas als qui volen i dolen i no es veuen amb cor de plantejar la qüestió amb tot despassionament.

Cal que es fixin en aquesta deficiència existent en la preparació espiritual de la dona.

Les teories resclosides, absurdes i injustes de la religió que fins avui ha planat per damunt del poble s'ha arreconat en la seva retirada en la ment incultivada de la dona, fent-la inhàbil per tota altra sensació que no sigui aquella per la qual ja té una solució definitiva al capdevall de la seva vida.

TRANSPORTS en auto-camions «Chevrolet»

Viatges per a dintre i fora de la capital

Bonaventura Gallisa

SERVEI RAPID I ACURAT

TIGRE, 8 - Telèfon 21365

BARCELONA

Evidentment que hi ha un nombre considerable de dones que sentiran un esquerrisme a la seva manera, que fins i tot potser s'endinçaven a fer certes consideracions a l'actuació de determinats partits esquerrans, però si els hi parlem de les noves implantades per la Constitució de la República en el que fa referència a l'Església o al Divorci, o simplement a les noves tendències per a l'Ensenyament, aquell esquerrisme fuig com per art d'encant, i resta la dona fanàtica de sempre, àdhuc en aquella dona que sembla seguir a un partit polític i convençuda plenament per una afinitat d'ideals.

Això vol dir que tenim de tenir consideració i ésser comprensius amb aquesta dona.

No és blasfant ni planyent-nos que s'han conquerit les noves corrents de llibertat i de progrés.

I no serà ni privant ni allunyant a la dona dels seus drets que la faran més conscient.

Es un problema educatiu, problema que tenen de resoldre aquesta nova fornada de mestres que d'ara endavant tindran a les seves mans la llevar que deurà germinar dintre pocs anys.

Però, entretant, no cal blasmar d'aquest fanatisme, que si existeix i és una plaga, podem dir que és l'herència que va deixar-nos la Monarquia i tenim d'ésser prou entenimentats per a desarrelar-lo del tot i arreconar-lo.

Bé està una convicció profundament arrelada i és molt respectable aquell individu que la confessa públicament, però que no en fa una arma de combat, i això és el que cal fer entendre al nostre poble, i per damunt de tots a aquells qui es creuen que és tan sols per sistema que hom tracta d'allunyar un xic a la dona de la política.

La dona convençuda, pot i deu actuar, per aquella que encara viu al marge d'aquesta convulsió que s'ha operat en la vida política del nostre poble, no té dret a revoltar-se, cal que sàpiga esperar també, si és que no vol identificar-se tot seguit amb les noves corrents més sanejades.

Consultori mèdic pels socis

Doctor Joan Roca (soci del Centre)

Sant Pau, 112 (entrada per la Farmàcia Xavier de Nicolau)

Visitarà als socis del Centre, gratuïtament, de 3 a 5 mitjançant la presentació del rebut del mes corrent.

Es necessari, es fa indispensable atreure'ns la dona mitjançant un tacte especial que tenim d'emprar, precisament per a no fer-nos antipàtics instintivament als seus ulls. Cal suavitzar el to i no fer-les responsables de la seva situació.

Ni en són elles, ni n'és la massa en la seva gran inconsciència i ignorància. En canvi, la massa tothom la plany!

Cal estudiar a fons aquesta qüestió, filla de l'absolutisme d'un règim que va escombrar el poble amb un gest eloqüentíssim, i no hi ha dubte que els nostres homes polítics, conscients i per damunt de tot comprensius, trobaran la solució exacte per a resoldre amb equitat i justícia un dels problemes que s'han plantejat i que semblen de més difícil solució per el verí que hi posen els reaccionaris i els monàrquics fent tan sols la tasca derrotista per a desprestigiar als homes de la República.

M. TERESA GIBERT

VAQUERIA SUISSA

DE

Vicens Fite

Carrer Aurora, 6

Barcelona

L'atur forçós

Aquest mal que pateix la societat actual del món sencer que la majoria creu fill d'aquest segle, no és així; l'atur forçós és un problema que amb més o menys escala — segons les èpoques — ha existit sempre, encara que ignorat, fins que en els temps moderns l'esperit lliberal i democràtic l'ha posat de manifest.

Les causes originàries — agafant com a model a Espanya — han estat les següents:

Primer.—La manca de grans zones industrials, puix les poques existents es troben tan distants que entre elles hi han immensos espais que podrien constituir l'emplaçament de nous centres industrials, però com aquests no existeixen, produeix en les citades zones concentracions congestives que dificulten la facilitat de vida que tinguin en elles els naturals del país.

Segon.—Augment de maquinització.

Tercer.—Excés de producció i manca de consum, que és el que podríem dir la causa fonamental de l'atur forçós.

La més gran solució, doncs — concretant el més possible per la manca d'espai — ha d'ésser saber distribuir la producció amb èxit i lograr que el consum estigui en condicions d'absorbir-la.

Ara bé, podem comprovar sense grans esforços que el 80 per 100 del volum de consum correspon a l'empleat i a l'obrer, els quals són l'eix de la crisi actual.

Sabent, doncs, que la classe treballadora és la gran consumidora, s'ha de lograr en primer lloc que aquest esforç consumidor sigui augmentat; però per a portar a cap això és necessari esbrinar primer si, tal com actualment es desenvolupa la vida del treballador, és possible aquest augment.

L'actual règim de producció està integrat per dos elements bàsics — Capital i Treball, aquests dos factors per què l'equilibri econòmic-social existeixi han d'assistir-se mútuament, complementar-se, viure en comú i tenir-se les màximes consideracions, puix qualsevol de dits factors que debiliti aquesta mútua consideració i assistència produirà fatalment la crisi o fallida.

Actualment en quin factor dels anomenats — Capital, Treball — s'observa la manca d'assistència?

Examinant un dels dos factors, tindrem la resposta.

Treball.—L'home obrer, l'home empleat ha vist transcórrer a Espanya els dies, els mesos i els anys sense que ningú es preocupés d'ell quan ha demanat que els jornals fossin justos, se li ha contestat amb el luxe excessiu del capital o amb els màusers de la Guàrdia civil, i quan ha exigut que fossin suficients per llurs necessitats vitals, se li han augmentat les subsistències i els impostos. És a dir, el treball fins avui (més endavant ja veurem) se l'ha considerat com una mercaderia que ha seguit les fluctuacions de l'ofrena i la comanda.

No s'ha tingut en compte les necessitats de l'organisme humà, la recuperació d'energies físiques i espirituals que precisa aquest per a l'associació dels factors que constitueixen elements estimulants de pro-

ducció, com son: el descans — l'alimentació —, les diversions — la comoditat — el benestar — la higiene — la cultura, etc.

L'import total del sou ha d'ésser suficient per tot ço citat, però veiem que no és així, i això es tradueix amb disminució de rendiment i perjudici per a la producció, la conseqüència lògica de la qual és la manca de consum del treballador, produïda per la falta d'assistència del capital, que és el que volíem demostrar.

Així, doncs, veiem que l'element faltat d'assistència i consideració és el treball, element que els únics béns que posseeix actualment són el jornal i la vida, i que com el primer li és insuficient per assegurar la segona, no dubta mai, ni dubtarà, en produir transtorns i jugar-se ambdues per la hipotètica il·lusió d'obtenir beneficis i satisfaccions que si no són una realitat avui tal volta constitueixin una esperança per l'avenir.

Les possibles solucions hauran de posar-se a la pràctica el mes prompte possible, doncs és qüestió de vida o mort pel capital buscar solucions que el portin amb un règim de mútua comprensió amb el treball, algunes d'aquestes són, al nostre criteri, les següents:

Amortització de les energies de l'organisme humà constituïda per una previsió en el repartiment de beneficis destinada a indemnitzar i llicenciar als trenta anys de treball a l'obrer intel·lectual i manual del desgast general d'aquelles.

Intensificació per part de l'Estat de l'agricultura, de les indústries, serveis públics i del comerç en general.

Creació de noves indústries i grans zones industrials.

Sous i jornals mínims, la quantitat dels quals ha d'ésser suficient per atendre les necessitats que abans hem exposat.

Eliminar del treball a la dona casada i als fills menors de disset anys.

Reducció de la jornada de treball a sis o set hores.

JOSEP GIL

ULTRAMARINS - COMESTIBLES FINS

LA ARGENTINA

DE
JOSEP M.ª JOVÉ Torrefacció diària de CAFÉS
Sistema nord-americà

Sant Vicens 24 - Telèfon 15119

BARCELONA

PERRUQUERIA DE

FRANCESC AMAT

Serveis acurats - Locions econòmiques

Es serveix a domicili - Preus i abonaments econòmics

RIERA ALTA, 65

Antoni Parramon

Manya

Especialitat en la construcció d'Obres

Carrer Botella, 4 i 6

Telèfon 17620

CLINICA D'ENCENEDORS

de totes menes a la perfecció

Especialitat en els d'or i argent

Agustí Subirós

Hospital, 42, portal

BARCELONA

Taller de Reparacions i Instal·lacions generals
per a aigua, gas i electricitat

CRIADO & COLL

Especialitat en el forro de Neveres i reparacions de Motors,
Dinamos, Ventiladors, Planxes, etc.

Robador, 20 - Tel. 13873 - Barcelona

Merceria EROLES

Gèneres de Punt, Perfumeria,
Bisuteria, Guanteria, Paraigües

Urgell, 184 (junt a Provença) BARCELONA

COLMADO

Gran assortit de Licors, Xampany, conserves i embotits de les
millors marques i classes del país i estrangers
Almejes lates per a «bars»

CASAOLIVA

Vendes únicament al detall - Soci de la Cooperativa de queviures

Sant Pau, 107 (Bretxa) Tel. 14536 Barcelona

Perfumeria LA REINA DE LES FLORS

DE

FRANCESC BETRIAN

Perfums de totes marques - Gran assortit d'articles per a obse-
quis - Essències, Polvos, Quines i Colònies - Articles per afaitar
Bronges, Navalles, Màquines i Estisores - Objectes de manicura:
Masatges Fricot, complement de l'afaitat. Preus econòmics

Hospital, 111 - Teléfon 17285 BARCELONA

*Corresponen als mantenedors del nostre Butlletí, com-
prant a les cases que s'hi anuncien*

RELOTGERIA

Auqué

Fundada a l'any 1865

SANT PAU, 31

(davant Mendizàbal)

Telèfon 23465

BARCELONA

Tallers Gràfics Vda. R. Fabré. — Rosal, 5